

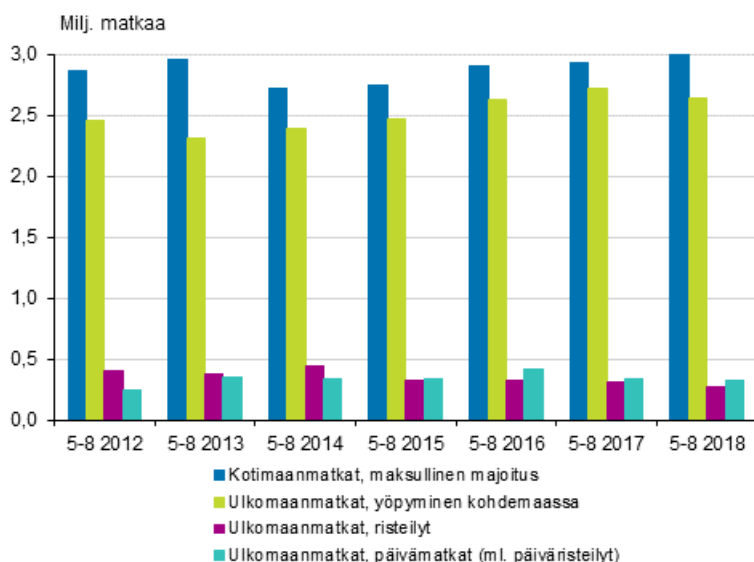
Suomalaisten matkailu

2018, kesä (1.5.-31.8.2018)

Suomalaiset matkustivat kesällä 2018 kotimaan lisäksi Välimerelle

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan suomalaisten tekemien vapaa-ajanmatkojen määrä pysyi ennallaan touko-elokuussa 2018 edellisvuoteen verrattuna. Kaunis kesä sai kuitenkin suomalaiset matkustamaan jälleen kotimaassaan ja kotimaanmatkailu lisääntyi edellisvuodesta. Suomalaiset matkustivat myös aiempaa vuotta enemmän Etelä-Eurooppaan. Toisaalta Viroon tehtiin yöpymisen sisältäneitä matkoja vähemmän kuin edelliskesänä.

Vapaa-ajanmatkat touko-elokuussa 2012-2018* (pl. kotimaan päivä- ja ilmaismajoitusmatkat)

Vuoden 2018 toisella kolmanneksella 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät 22,1 miljoonaa matkaa, kun lasketaan yhteen kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Yöpymisen sisältäneiden matkojen lisäksi matkamäärässä ovat mukana myös ulkomaan ja kotimaan päivämatkat.

Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin touko-elokuussa 11,3 miljoonaa. Ilmaismajoitusmatkoja näistä oli 8,2 miljoonaa, joka oli suunnilleen saman verran kuin viime vuoden

touko-elokuussa. Vapaa-ajanmatkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, tehtiin 3,1 miljoonaa ja suosituimmat matkakohteet sijaitsivat Pirkanmaalla, Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Uusimaa joutui ensikertaa jakamaan kärkisijansa kesän matkailumaakuntana Pirkanmaan kanssa. Maksullisen majoituksen sisältäneitä kotimaanmatkoja tehtiin enemmän, kuin edellisvuoden touko-elokuussa.

Kotimaassa vapaa-ajan päivämatoja tehtiin 4,6 miljoonaa ja Uusimaa, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi olivat suosituimmat päivämatojen kohdemaakunnat.

Heinäkuu oli kotimaassa odotetusti kesäkauden suosituin matkustuskuukausi, sillä silloin tehtiin 1,1 miljoonaa maksullisen majoituksen sisältänyttä matkaa ja 2,7 miljoonaa ilmaismajoitusmatkaa. Näistä heinäkuussa tehdyistä matkoista 10 prosenttia suuntautui Uudellemaalle.

Ulkomaille tehtiin touko-elokuussa kaikkiaan 3,2 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa. Lukuun on laskettu mukaan yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatoja. Ulkomaan vapaa-ajanmatkoista yöpymisen kohdemaassa sisältäneitä matkoja tehtiin 2,6 miljoonaa. Risteilyjä, joiden aikana yövytään ainoastaan laivalla, tehtiin 0,3 miljoonaa. Lähes kaikki risteilyt suuntautuivat Ruotsiin tai Viroon. Päivämatoja ulkomaille tehtiin touko-elokuussa myös 0,3 miljoonaa. Näistä lähes puolet oli Viroon tehtyjä päivärasteilyjä.

Kesällä ulkomaan vapaa-ajanmatkoille lähdettiin useimmiten lentäen tai laivalla. Meriteitse tehtiin 1,2 miljoonaa matkaa ja ilmojen halki 1,5 miljoonaa matkaa. Autolla Suomen rajojen ulkopuolelle suuntautui 0,4 miljoonaa matkaa.

Heinäkuu oli myös ulkomaanmatkojen osalta kesäkauden suosituin matkustuskuukausi. Yöpyminen kohdemaassa sisältäneitä matkoja tehtiin kuitenkin vähemmän kuin heinäkuussa 2017.

Vapaa-ajanmatkailu Viroon väheni edellisvuoden kesästä. Kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja suuntautui etelänaapurimme 550 000, yönyli- ja päivärasteilyjä yhteensä 220 000.

Myös vapaa-ajanmatkailu Ruotsiin väheni hieman edellisvuoden kesästä. Kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja suuntautui länsinaapurimme kesäkaudella 310 000 ja yönyliristeilyjä 200 000.

Venäjälle suuntautuva vapaa-ajanmatkailu pysyi samalla tasolla kuin edellisvuonna jalkapallon MM-kisoista huolimatta.

Keski-Eurooppaan suuntautuneet vapaa-ajan matkat vähenivät viime kesästä. Läntiseen Keski-Eurooppaan matkoja tehtiin 340 000, näistä Saksaan 110 000. Itäiseen Keski-Eurooppaan matkoja tehtiin 160 000.

Viime kesän koko maan kattaneesta helteisestä suvisäystä matkattiin myös Etelä-Euroopan kuumuuteen. Välimeren pohjoispuolen valtioiden kesään tehtiin yhteensä 660 000 matkaa, joka oli vieläkin enemmän kuin edellisvuoden ennätysmäärä 610 000 matkaa. Välimeren suosikkivaltiot Espanja ja Kreikka menettivät hieman suosiotaan, mutta Italiaan matkojen määrä lisääntyi, kun verrataan edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.

Yöpyminen kohdemaassa sisältäneitä matkoja tehtiin kokonaisuudessaan hieman vähemmän kuin viime vuoden touko-elokuussa. Valmismatoja näistä yöpymisen kohdemaassa sisältäneistä matkoista oli lähes neljännes.

Valmismatkat eivät kuitenkaan ole kesäaikaan sen suosituimpia kuin muuhunkaan aikaan vuodesta. Viron yöpymisen kohdemaassa sisältäneistä matkoista 26 prosenttia oli valmismatoja. Kreikkaan suuntautuneista matkoista valmismatoja oli 73 prosenttia. Sen sijaan Espanjaan ja Italiaan tehdyistä vapaa-ajanmatkoista vain pieni osa oli valmismatoja. Espanjan-matkoista valmismatoja oli 21 prosenttia ja Italian-matkoista 17 prosenttia.

Vaikka touko-elokuussa ulkomailla vietetyistä vapaa-ajanmatkojen yöpymisistä yli puolet kului hotelleissa, niin varsinkin kesäaikaan myös sukulaisten ja tuttavien luona yövytään, sillä joka seitsemäs ulkomailla vietetty vapaa-ajanmatkan yöpyminen kului sukulaisten ja tuttavien luona. Myös asunnon vuokraaminen ulkomailta lomamatkan ajaksi on kasvattanut pikkuhiljaa suosiotaan, sillä joka kymmenes vapaa-ajanmatkan yöpyminen vietettiin vuokra-asunnon lakanoilla.

Vapaa-ajanmatkailu on kesäkaudella selkeästi vilkkaampaa kuin muuhun aikaan vuodesta. Kotimaanmatkoja, joiden aikana yövytään maksullisessa majoituksessa, tehdään paljon enemmän kesäaikaan, samoin kuin kotimaan ilmaismajoitusmatkoja. Myös ulkomaille matkatessa yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat lisääntyvät, mutta risteilyjen ja päivämatkojen määrässä ei ole havaittavissa minkäänlaista kesäaikaan kohdistuvaa huippua, vaan ne ovat suosittuja ympäri vuoden.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin miljoona työ- ja kokousmatkaa. Ulkomaille suuntautui 0,9 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa (ml. kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat). Työmatkat sekä kotimaassa että ulkomaille lisääntyivät viime vuoden vastaavasta ajankohdasta.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen suomalaisten matkailu -tutkimuksesta, jota varten haastateltiin kesä-, heinä-, elo- ja syyskuussa yhteensä 4 401 iältään 15–84-vuotiasta suomalaista.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos touko-elokuussa 2018*	5
Liitetaulukko 1.2. Suomalaisten matkat touko-elokuussa 2012-2018*	6
Liitetaulukko 2.1 Kotimaan yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuussa 2016-2018*	6
Liitetaulukko 2.2 Kotimaanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuussa 2018*	7
Liitetaulukko 3. Kotimaan yöpymisen sisältäneillä matkoilla käytetyt kulkuvälineet touko-elokuussa 2016-2018*	7
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain touko-elokuussa 2016-2018*	8
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan touko-elokuussa 2016-2018*	9
Liitetaulukko 6.1. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan touko-elokuussa 2016-2018*	10
Liitetaulukko 6.2. Matkat Viroon ja Ruotsiin syyn mukaan touko-elokuussa 2016-2018*	10
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu	11

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisien matkat ja niiden muutos touko-elokuussa 2018*

Matkatyyppi			Toukokuu	Kesäkuu	Heinäkuu	Elokuu	Touko-elokuu yhteensä	Vuosi muutos, % 5-8/2018* - 5-8/2017
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			4 820	5 250	6 540	5 470	22 090	..
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä ¹⁾	3 040	3 670	5 160	4 090	15 950	..
		Maksullinen majoitus	530	650	1 100	810	3 080	5
		Ilmaismajoitus	1 520	2 000	2 660	2 060	8 240	-2
		Päivämatka	990	1 020	1 400	1 220	4 630	..
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	720	810	930	780	3 240	-4
		Yöpyminen kohdemaassa	580	630	770	650	2 630	-3
		Risteily	..	100	..	..	280	-10
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	100	..	..	..	320	-4
Työ	Kotimaa	Yöpymisen sis.	370	200	180	220	970	2
		Päivämatka	360	330	180	180	1 060	..
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	330	240	..	200	870	40

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää yöpymisen sis. matkat sekä päivämatkat

2) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 1.2. Suomalaisen matkat touko-elokuussa 2012-2018*

Matkatyyppi			Touko-elokuu						
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
			1 000 matkaa						
Matkoja yhteensä			16 480	16 150	15 880	15 390	16 190	16 240	16 400
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä ¹⁾	11 750	11 500	11 180	10 650	11 300	11 310	11 320
		Maksullinen majoitus	2 870	2 960	2 720	2 750	2 900	2 920	3 080
		Ilmainsmajoitus	8 880	8 540	8 450	7 900	8 400	8 380	8 240
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	3 110	3 040	3 170	3 130	3 380	3 370	3 240
		Yöpyminen kohdemaassa	2 460	2 310	2 390	2 470	2 630	2 720	2 630
		Risteily	400	380	440	320	330	320	280
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	250	350	340	340	420	340	320
Työ	Kotimaa	Yöpyminen sis.	1 070	1 140	1 000	1 020	980	950	970
	Ulkomaa	Yhteensä ²⁾	560	470	520	580	520	620	870

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Ei sisällä kotimaan päivämatoja

2) Sisältää päivämatoja, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2.1 Kotimaan yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuussa 2016-2018*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisissa majoituksessa			Matkat ilmaismajoituksessa			Kotimaan yöpymisen sis.vapaa-ajanmatkat yhteensä		
	5-8/2016	5-8/2017	5-8/2018*	5-8/2016	5-8/2017	5-8/2018*	5-8/2016	5-8/2017	5-8/2018*
	1 000 matkaa			1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	2 900	2 920	3 080	8 400	8 380	8 240	11 300	11 310	11 320
Uusimaa	480	550	420	1 120	1 320	1 190	1 600	1 860	1 610
Varsinais-Suomi	240	270	350	650	720	700	890	990	1 050
Satakunta	..	150	110	280	310	360	370	460	470
Kanta-Häme	..	..	..	240	320	210	310	410	300
Pirkanmaa	280	380	420	870	840	740	1 160	1 220	1 160
Päijät-Häme	110	..	..	460	340	340	570	430	400
Kymenlaakso	..	..	100	320	310	350	390	390	460
Etelä-Karjala	..	..	..	240	240	250	330	310	340
Etelä-Savo	180	170	150	600	630	630	780	800	770
Pohjois-Savo	150	140	150	490	520	560	640	650	710
Pohjois-Karjala	..	110	..	340	360	240	420	470	310
Keski-Suomi	220	110	220	700	610	680	910	730	900
Etelä-Pohjanmaa	140	150	140	450	310	420	590	460	560
Pohjanmaa	..	..	..	160	190	160	170	250	180
Keski-Pohjanmaa	..	..	..	100	110	..	120	140	110
Pohjois-Pohjanmaa	270	190	280	700	610	710	980	800	990
Kainuu	120	..	..	180	210	170	300	300	230
Lappi	200	170	240	450	340	440	650	510	680
Ahvenanmaa - Åland	..	..	..	..	..	..	100	110	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 2.2 Kotimaanmatkat kohdemaakunnittain, touko-elokuussa 2018*

Kohdemaakunta	Matkat maksullisessa majoituksessa	Matkat ilmaismajoituksessa	Päivämatkat	Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	Yöpymisen sisältäneet työmatkat	Päivän työmatkat	Kotimaan työmatkat yhteensä
	5-8/2018*	5-8/2018*	5-8/2018*	5-8/2018*	5-8/2018*	5-8/2018*	5-8/2018*
	1 000 matkaa						
Matkoja yhteensä	3 080	8 240	4 630	15 950	970	1 060	2 020
Uusimaa	420	1 190	950	2 560	300	280	580
Varsinais-Suomi	350	700	560	1 610	..	140	240
Satakunta	110	360	230	700	..	..	..
Kanta-Häme	..	210	110	410	..	..	..
Pirkanmaa	420	740	610	1 770	..	120	190
Päijät-Häme	..	340	200	600	..	..	..
Kymenlaakso	100	350	140	590	..	..	..
Etelä-Karjala	..	250	150	490	..	..	..
Etelä-Savo	150	630	190	960	..	..	..
Pohjois-Savo	150	560	270	970	..	..	..
Pohjois-Karjala	..	240	110	420	..	..	..
Keski-Suomi	220	680	240	1 140	..	..	140
Etelä-Pohjanmaa	140	420	270	830	..	..	..
Pohjanmaa	..	160	140	320	..	..	..
Keski-Pohjanmaa	..	..	..	180	..	..	..
Pohjois-Pohjanmaa	280	710	250	1 240	..	..	160
Kainuu	..	170	..	290	..	..	..
Lappi	240	440	..	770	..	..	..
Ahvenanmaa - Åland	..	..	..	110	..	..	..

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 3. Kotimaan yöpymisen sisältäneillä matkoilla käytetyt kulkuvälineet touko-elokuussa 2016-2018*

Kotimaanmatkan kulkuväline	Vapaa-ajan matkat (yöpymisen sis.)			Työmatkat (yöpymisen sis.)		
	5-8/2016	5-8/2017	5-8/2018*	5-8/2016	5-8/2017	5-8/2018*
	1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä	11 300	11 310	11 320	980	950	970
Auto	9 240	9 160	9 060	650	630	630
Bussi	740	870	750	..	..	..
Juna	890	990	1 020	200	140	180
Lentokone	..	..	120	..	..	100
Muu	340	230	380	..	..	..

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain touko-elokuussa 2016-2018*

		5-8/2016		5-8/2017		5-8/2018*	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		2 630	100	2 720	100	2 630	100
Pohjoismaat	Yhteensä	550	21	590	22	550	21
	Norja	100	4	110	4	160	6
	Ruotsi	380	14	380	14	310	12
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	930	35	820	30	750	28
	Venäjä	130	5	120	4	120	4
	Viro	740	28	640	24	550	21
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	510	19	550	20	500	19
	Läntinen Keski-Eurooppa	310	12	330	12	340	13
	Itäinen Keski-Eurooppa	190	7	210	8	160	6
	Britannia	100	4	110	4	..	..
	Saksa	..	..	..	..	110	4
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	550	21	680	25	710	27
	Välimeren pohjoispuolen valtiot yhteensä	520	20	610	23	660	25
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	140	6	200	7	160	6
	Italia	110	4	110	4	130	5
	Kreikka	120	5	160	6	150	6
Amerikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	..
Afrikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	..
Aasia ja Oseania	Yhteensä	..	..	..	..	..	..

Välimeren pohjoispuolen valtiot: Manner-Espanja ja Baleaarit, Monaco, Italia, Malta, Slovenia, Kroatia, Bosnia ja Hertsegovina, Montenegro, Albania, Kreikka, Turkki ja Kypros.

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.

Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan touko-elokuussa 2016-2018* 1)

Kohde		Ulkomaanmatkan syy					
		5-8/2016		5-8/2017		5-8/2018*	
		Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä	Vapaa-ajanmatkat yhteensä	Työmatkat yhteensä
		1 000 matkaa		1 000 matkaa		1 000 matkaa	
Matkoja yhteensä		3 380	520	3 370	620	3 240	870
Pohjoismaat	Yhteensä	840	140	860	220	870	320
	Norja	110	..	130	..	180	..
	Ruotsi	650	100	630	130	610	220
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	1 390	140	1 210	110	1 030	140
	Venäjä	240	..	150	..	170	..
	Viro	1 080	100	990	..	780	..
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	510	130	550	210	500	240
	Britannia	100	..	110	..	..	..
	Saksa	..	..	..	..	110	..
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	550	..	680	..	710	..
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	140	..	200	..	160	..
	Italia	110	..	110	..	130	..
	Kreikka	120	..	160	..	150	..
Amerikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	..
Afrikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	..
Aasia ja Oseania	Yhteensä	..	..	..	..	..	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6.1. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan touko-elokuussa 2016-2018*

Matkatyyppi		Viro			Ruotsi		
		Matkat 5-8/2016	Matkat 5-8/2017	Matkat 5-8/2018*	Matkat 5-8/2016	Matkat 5-8/2017	Matkat 5-8/2018*
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		1 180	1 060	860	750	760	830
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	1 080	990	780	650	630	610
	Yöpyminen kohdemaassa	740	640	550	380	380	310
	Risteily	130	130	..	190	190	200
	Päivämatka (ml. päiväristeily)	210	230	140	..	..	110
Työ	Yhteensä ¹⁾	100	..	..	100	130	220

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6.2. Matkat Viroon ja Ruotsiin syyn mukaan touko-elokuussa 2016-2018*

Matkan syy		Viro			Ruotsi		
		Matkat 5-8/2016	Matkat 5-8/2017	Matkat 5-8/2018*	Matkat 5-8/2016	Matkat 5-8/2017	Matkat 5-8/2018*
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		1 180	1 060	860	750	760	830
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	1 080	990	780	650	630	610
	Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	..	..	..	110	170	130
	Loma	970	860	650	500	390	430
	Muu henkilö kohtainen syy	..	..	..	..	..	..
Työ	Yhteensä ¹⁾	100	..	..	100	130	220

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto.
Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määrästä. Tutkimuksen kohteena ovat sekä yöpymisen sisältäneet matkat että päivämatkat kotimaassa ja ulkomaille.

Tutkimuksen tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tutkimuksen tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot otospohjaisella puhelinhaastattelututkimuksella. Otoshenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Suomalaisten matkailu -tutkimus koostuu kahdesta osasta. Kuukausitutkimuksessa kerätään tietoa suomalaisten tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Kerran vuodessa tehdään ns. vuositutkimus, jonka avulla selvitetään tutkimusvuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määriä.

Tutkimus on otospohjainen puhelinhaastattelututkimus, jossa käytetään tietokoneavusteista haastattelulomaketta. Matkatutkimuksen haastattelut tehdään keskitetysti Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskuksesta. Tiedot kerätään tutkimusvuoden helmikuun ja tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Haastattelut käydään heti kuukauden päätyttyä 2–3 viikon aikana.

Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuositutkimuksen tiedot kerätään tutkimusvuotta seuraavan vuoden tammikuussa. Aiemmin Tilastokeskuksen kenttähaastattelijat tekivät vuositutkimuksen haastattelut puhelimitse eri puolilla Suomea. Tilastovuodesta 2012 lähtien tutkimuksen vuosiosa liitettiin osaksi CATI-keskuksessa käytävää kuukausihaastattelua.

Kummassakin osatutkimuksessa perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen.

Matkatutkimuksen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien yhteensä noin 28 200 henkilöä vuodessa. Tilastovuotta koskevat tiedot saadaan 12 erillisellä otoksella. Kuukausittainen otoskoko on vuodesta 2012 lähtien 2 350 henkilöä, kun se sitä ennen oli 2 200 henkilöä. Samaa otosta käytetään myös kuukausittaisen kuluttajabarometrin tiedonkeruussa. Haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysytään tietoja haastattelukuukautta edeltävän kuukauden aikana päättyneistä matkoista.

Tammikuun haastattelujen yhteydessä kysytään lisäksi edeltävän vuoden matkailusta. Vuositutkimuksessa vastaukset esitettyihin kysymyksiin ovat kyllä/ei-muotoa. Haastatteluissa käydään läpi erilaisia matkaryhmiä, ja kohdehenkilöiltä kysytään, oliko hän tehnyt tämän matkaryhmän matkoja viitevuoden aikana.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat

vastaajan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Matkatutkimuksen tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivamatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Kotimaan päivamatkat lisättiin tutkimukseen vuoden 2018 alusta alkaen.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Matkatutkimuksen vastauskato vuositasolla on keskimäärin 48 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä katon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2017

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 777	6 820	150	6 530	7 120
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	4 928	19 560	200	19 170	19 950
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	954	3 780	120	3 550	4 010
Ulkomaan vapaa-ajan päivamatkat (ml. päiväristeilyt)	250	950	60	830	1 070
Ulkomaan vapaa-ajanristeilyt	282	1 050	60	930	1 180
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 697	6 250	150	6 230	6 810
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	484	1 960	90	1 790	2 130

Tulokset esitetään kymmentuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 vuoteen 2015 alle 50 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2016 lähtien alle 100 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 6–7 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 6–7 viikon sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tutkimuksen kotisivuilla 3 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Internet-sivujen tietokantapalvelussa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti matkatutkimusta on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti matkatutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tutkimus siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Matkatutkimuksen tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa tutkimusta alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin kanssa keskitetysti. Tätä ennen tutkimuksen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määristä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkatutkimuksen liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Matkailun satelliittitilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin nettisivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoivat meriliikenteen osalta **Liikennevirasto** ja lentoliikenteen osalta **Finavia**. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Ossi Nurmi 029 551 2984

Vastaava tilastojohtaja:

Mari Ylä-Jarkko

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)